

FLORA- EN FAUNASCAN TERREIN VELDOVEN WINTERSWIJK

Bosgroep Midden Nederland

Colofon

Opdrachtgever: Bureau Landweer
Titel: Flora- en faunascan terrein veldoven Winterswijk
Status: Definitief
Datum: Augustus 2013
Auteur(s): Ir. M. van Os
Foto's: M. van Os
Kaartmateriaal: Copyright © 2013, Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn
Projectnummer: 13.30.10432.01

© Coöperatie Bosgroep Midden Nederland u.a., augustus 2013

Postbus 8135

6710 AC EDE

t (0318) 67 26 26

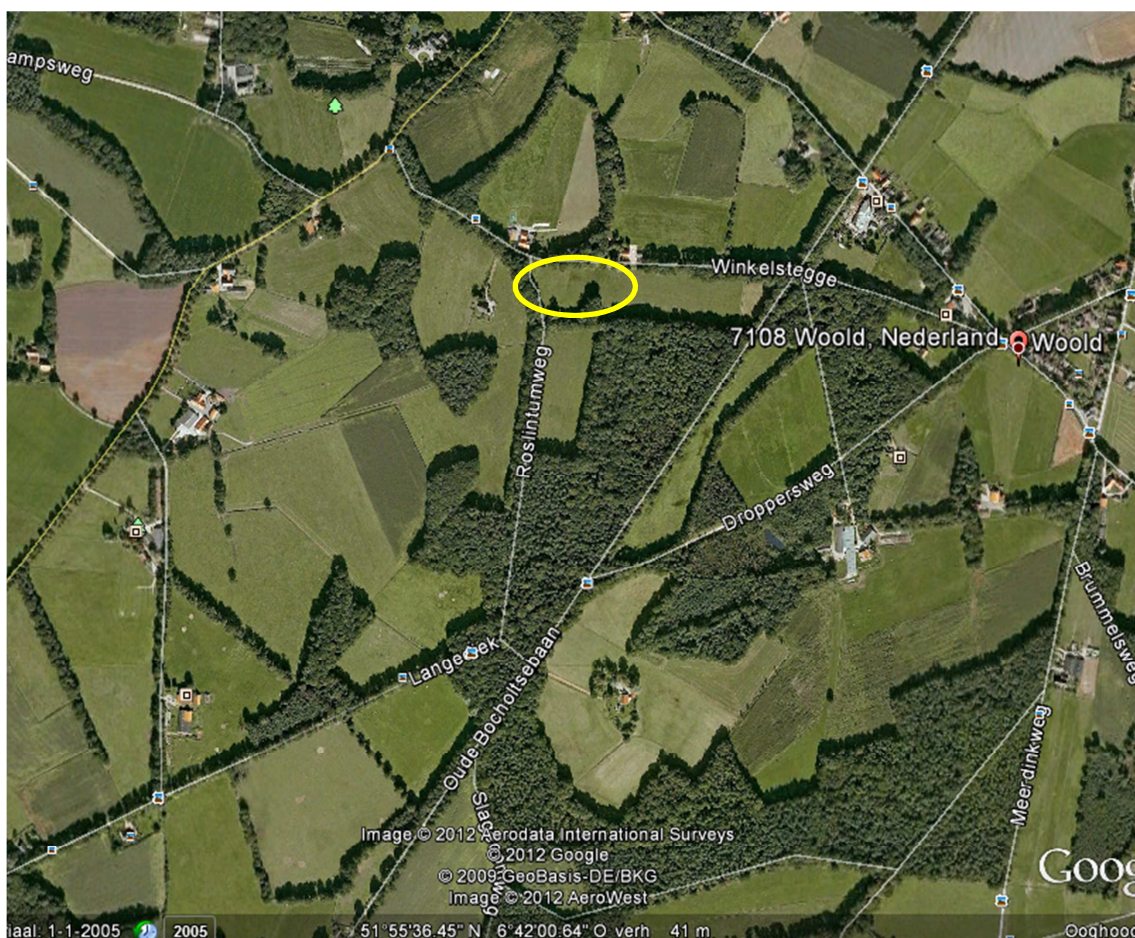
f (0318) 67 26 27

www.bosgroepen.nl

Inleiding

Aan de Winkelstegge in Winterswijk (tegenover huisnummer 1) is een voormalige veldoven aanwezig in een perceel grasland, in eigendom bij mev. Obbink-Tenkink. Het voornemen is dit stenen bouwwerk te restaureren en de directe omgeving te ontwikkelen tot educatieve/recreatieve plek. Bureau Landweer stelt de ruimtelijke onderbouwing op, die nodig is voor de wijziging van het bestemmingsplan. Onderdeel van de ruimtelijke onderbouwing is een ecologisch onderzoek, waaruit moet blijken of aantasting van natuurwaarden plaatsvindt en zo ja, welke. Bureau Landweer heeft de Bosgroep Midden Nederland gevraagd dit ecologisch onderzoek uit te voeren.

Figuur 1. Ligging van het terrein (bron:google-earth)

Werkwijze

Op 18 juli 2013 is het terrein bezocht door Marjolein van Os (ecoloog) van de Bosgroep Midden Nederland. Het weer zonnig en droog, met een temperatuur van circa 24 °C. Op het terrein zijn alle aanwezige plantensoorten en faunasoorten genoteerd, met speciale aandacht voor eventueel aanwezige beschermde en minder algemene soorten.

Beschrijving terrein

Het perceel van circa 100 x 100 m bestaat voornamelijk uit voedselrijk grasland. Aan de noordkant wordt het begrensd door de Winkelstegge en aan de westkant door een onverharde weg (Roslinterweg). Aan beide zijden is tussen de weg en het grasland een strook beplanting aanwezig. Aan de zuidkant wordt het perceel begrensd door een diepe

greppel en een rij Amerikaanse eiken en aan de oostkant door het naastgelegen grasland en een bosje met daarin een vochtige laagte (leemput). De veldoven staat in het grasland in de zuidwesthoek van het perceel. In de noordwesthoek is een kapschuur aanwezig. Het perceel wordt omgeven door agrarisch gebied met voornamelijk grasland en enkele (mais)akkers.

Op het grasland wordt af en toe vee ingeschaard. Ook is er bemest.

Foto 1. Overzicht grasland met achterin de veldoven

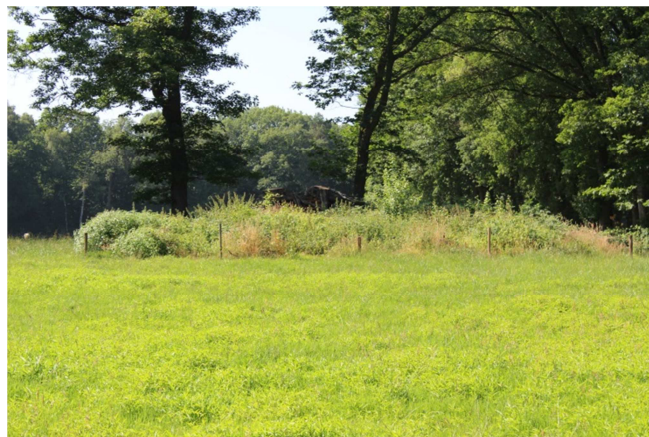

Foto 2. Locatie van de veldoven

Foto 3. De veldoven

Foto 4. Bosje met leemput aan de oostkant

Beschrijving ingreep

Restauratie veldoven

Op de veldoven worden de door het muurwerk gegroeide bomen en andere begroeiing verwijderd (deels al uitgevoerd). Van het bestaande hoge restant wordt het metselwerk hersteld. Van de overige wanden worden alleen de contouren hersteld, inclusief het stookgat en de inrijopening. Na de restauratie wordt de veldoven overdekt door een windopen overkapping.

Overig terrein

Het terrein wordt ingericht volgens het opgestelde inrichtingsplan. Deze bevat onder meer onderstaande maatregelen:

- Het grasland omvormen tot natuurlijk grasland;
- Herstel van de leemput;
- Aanleg van een wandelpad naar de veldoven;
- Plaatsen van zitbankjes;
- Markeren van de locatie van de voormalige droogschuren;
- Verwijderen en herplanten van de Amerikaanse eiken (reeds uitgevoerd; vooraf gecontroleerd op aanwezige nesten of andere te beschermen elementen);
- Restaureren van de kapschuur.

Resultaten van het veldbezoek

Flora

Het grasland is voedselrijk en soortenarm, met algemene soorten als Engels raaigras, Witte klaver, Kruipende boterbloem, Gewone rolklaver, Gewone paardenbloem en Gewone hoornbloem. Toch komen ook soorten van voedselarmere graslanden vrij veel voor, zoals Gestreepte witbol, Gewoon struisgras en Rood zwenkgras en soorten van vochtige graslanden, zoals Pinksterbloem, Egelboterbloem en Scherpe boterbloem. Deze soorten geven aan dat er goede kansen zijn voor verhoging van de natuurwaarden bij omvorming tot natuurlijk grasland.

De locatie van de veldoven is uitgerasterd, zodat het vee er niet bij kan. Hier zijn recent bomen verwijderd. De ondergroei bestaat voornamelijk uit algemene soorten van bossen en bosranden, zoals Klein springzaad, Gewone hennepnetel, Gewone braam, Brede stekelvaren en Kamperfoelie, maar ook graslandsoorten als Gestreepte witbol, Gewoon struisgras en Rood zwenkgras.

Het bosje aan de oostkant bestaat uit Zomereik, Ruwe berk, Zwarte els en Amerikaanse eik, met een struiklaag van Wilde lijsterbes, Hulst en Gewone braam en een kruidlaag van Brede stekelvaren, Mannagras, klimop en Gewone vlier. De laagte middenin het bosje is deels onbegroeid, met een dikke strooisellaag van bladeren.

De beplantingsstroken aan de west- en zuidkant bestaan uit Amerikaanse eik. De beplantingsstrook aan de noordkant bestaat vooral uit Zomereik, met onder meer de algemene soorten Wilde lijsterbes, Kruidvlier, beuk, Gewone braam, Gestreepte witbol, Amerikaanse eik, Wilgeroosje en Akkerkool.

Tijdens het veldbezoek zijn alleen algemene plantensoorten aangetroffen. Er zijn geen beschermde of Rode-lijstsoorten aangetroffen.

Broedvogels

In het terrein zijn geen nesten van broedvogels aangetroffen.

Herpetofauna en vissen

In de leemput in het bosje zijn twee Bruine kikkers aangetroffen. Deze soort is beschermd volgens de Flora- en Faunawet, maar behoort wel tot de zogenaamde tabel 1 soorten. Dit is

de lichtste beschermingscategorie, waarvoor bij ruimtelijke ingrepen automatisch een vrijstelling geldt. Reptielen en vissen komen in het terrein niet voor.

Zoogdieren

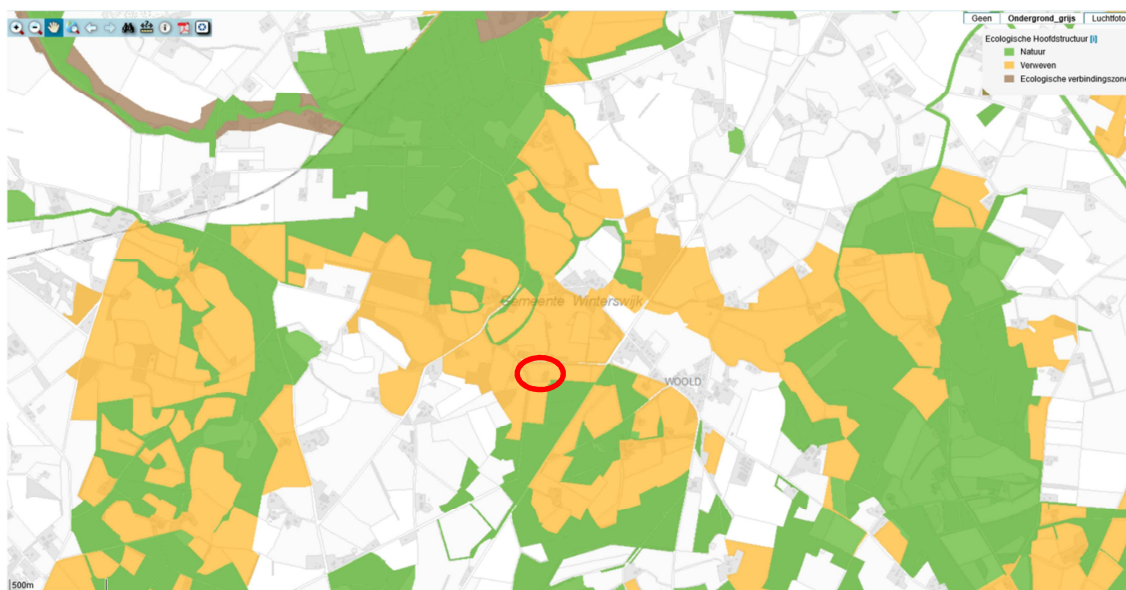
Tijdens het veldbezoek zijn geen zoogdieren of sporen van zoogdieren aangetroffen. Soorten die hier verwacht kunnen worden zijn Haas, Konijn, Egel, Mol, Rosse woelmuis, Aardmuis, Bosmuis en Bosspitsmuis. Dit zijn algemene soorten van tabel 1 van de Flora- en Faunawet, waarvoor geen ontheffing nodig is.

Ongewervelden

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten uit deze groep aangetroffen en deze worden hier ook niet verwacht. Wel is een aantal algemene vlinders aangetroffen in relatief grote aantallen: Bruin zandoogje, Koevinkje, Klein koolwitje en Bont zandoogje, vooral rond de bloeiende vegetatie op de veldoven.

EHS

Het terrein ligt binnen de Ecologische Hoofdstructuur (figuur 2).

Figuur 2. Ecologische Hoofdstructuur

Kernkwaliteiten

De Streekplanuitwerking 'Kernkwaliteiten en omgevingscondities' (Provincie Gelderland, 2006) benoemt de volgende EHS-kernkwaliteiten voor Winterswijk:

- De landschappelijke verwevenheid van natuur, bos en landschapselementen met cultuurgronden.
- De beken met hun landschappelijke, ecologische en hydrologische samenhang met hun omgeving.
- De samenhang en verbindingen tussen de grote Oost-Gelderse natuurkernen via beken en de daaraan gekoppelde ecologische verbindingzones: Groenlose Slinge en Boven-Slinge.
- De verbinding tussen de restanten van (natte) heideterreinen, heischrale terreinen en blauwgraslanden (met bijvoorbeeld Wooldse veen en Korenburgerveen).

- Het vanuit ecologisch opzicht samenhangende geheel van landgoederen, natuurgebieden, bossen, beken en landschapselementen in het kleinschalige agrarische cultuurlandschap waarvan soorten als de das, amfibieën, en vleermuizen afhankelijk zijn.

Er is geen sprake van aantasting van een van deze kernkwaliteiten. Integendeel; het areaal natuur neemt toe door omvorming van het grasland tot natuurlijk grasland. Ook neemt de natuurkwaliteit toe door herstel van de leemput. Dit beantwoordt aan de ontwikkelingsopgave onder meer Winterswijk voor het vergroten van de ecologische samenhang door de realisatie van nieuwe natuur, herstel en aanleg van landschapselementen en kleinschalige natuurontwikkeling.

Er komen geen prioritaire natuurdoeltypen voor. Er is geen sprake van aantasting van parels of A-locaties bos.

omgevingscondities

- Samenhang: De voorgenomen ingreep heeft geen negatieve effecten op de samenhang in het gebied. Het aan te leggen wandelpad vormt geen barrière voor van belang zijnde fauna.
- De voorgenomen ontwikkelingen hebben geen effecten op water, voedselrijkdom, zuurgraad, donkerte en geluid.

Conclusie

Bij uitvoering van de voorgenomen ingreep is er geen sprake van verstoring van beschermde soorten en is geen ontheffing van de Flora- en faunawet nodig. Er is geen nader onderzoek naar een bepaalde soortgroep nodig. Er is geen sprake van aantasting van de kernkwaliteiten en omgevingscondities van de EHS. Er is wel sprake van versterking van de EHS en realisatie van ontwikkelopgaven voor de EHS.